

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NHÂN THỊ NGÀ

**XÂY DỰNG VĂN HOÁ HỌC TẬP
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
NGỌC HÀ TỈNH HÀ GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2010

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NHÂN THỊ NGÀ

**XÂY DỰNG VĂN HOÁ HỌC TẬP
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
NGỌC HÀ TỈNH HÀ GIANG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ TÍNH

THÁI NGUYÊN - 2010

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NHÂN THỊ NGÀ

**XÂY DỰNG VĂN HOÁ HỌC TẬP
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
NGỌC HÀ TỈNH HÀ GIANG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ TÍNH

THÁI NGUYÊN - 2010

LỜI CẢM ƠN

Tác giả xin được bày tỏ lời cảm ơn chân thành tới:

TS Nguyễn Thị Tính, người cô đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn tốt nghiệp, cảm ơn các giáo sư, phó giáo sư, giảng viên, các cán bộ, công nhân viên của trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn và giúp đỡ tôi, tạo điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu để hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo và cán bộ, giáo viên, học sinh trường THPT Ngọc Hà Tỉnh Hà Giang đã động viên giúp đỡ, tạo điều kiện và hợp tác trong quá trình thực hiện đề tài.

Luận văn chắc chắn sẽ còn nhiều thiếu sót. Tác giả kính mong nhận được sự góp ý, chỉ dẫn của các thầy cô giáo, các chuyên gia và các bạn đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 8/2010

Tác giả

Nhân Thị Nga

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Phương pháp nghiên cứu	5
7. Giới hạn nghiên cứu	5
8. Những đóng góp mới của đề tài	5
9. Cấu trúc luận văn	6
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA XÂY DỰNG VĂN HOÁ HỌC TẬP Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	7
1.1. Vài nét về lịch sử vấn đề nghiên cứu	7
1.2. Các khái niệm công cụ	8
1.2.1. Văn hoá	8
1.2.2. Văn hoá tổ chức	10
1.2.3. Nhà trường	13
1.2.4. Văn hoá nhà trường	16
1.2.5. Văn hoá học tập	18
1.2.6. Xây dựng văn hoá học tập	18
1.3. Xây dựng văn hoá học tập ở trường THPT	19
1.3.1. Tầm quan trọng của VHHT đối với việc nâng cao chất lượng giáo dục THPT	19
1.3.2. Các nhân tố ảnh hưởng tới VHHT	22
1.3.3. Nội dung xây dựng văn hoá học tập ở trường THPT	24
1.4. Hiệu trưởng nhà trường với việc xây dựng VHHT	26
Kết luận chương 1	28

Chương 2: THỰC TRẠNG VĂN HOÁ HỌC TẬP VÀ XÂY DỰNG	
VHHT Ở TRƯỜNG THPT NGỌC HÀ - TỈNH HÀ GIANG.....	29
2.1. Một vài nét về khách thể điều tra.....	29
2.1.1. Lịch sử thành lập	29
2.1.2. Nhiệm vụ và quyền hạn của nhà trường.....	29
2.1.3. Cơ cấu tổ chức của nhà trường.....	30
2.1.4. Cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học	30
2.1.5. Quy mô chất lượng đào tạo qua các năm (2005- 2010).....	31
2.1.6. Công tác đoàn Thanh niên Cộng Sản Hồ Chí Minh	32
2.2. Thực trạng VHHT ở trường THPT Ngọc Hà - Tỉnh Hà Giang.....	33
2.2.1. Thực trạng nhận thức của CBQL, GV, HS về VHHT và xây dựng VHHT.....	33
2.2.2. Thực trạng VHHT ở trường THPT Ngọc Hà - Tỉnh Hà Giang.....	37
2.2.3. Thực trạng các biện pháp xây dựng VHHT ở trường THPT Ngọc Hà - Tỉnh Hà Giang	53
Kết luận chương 2	61
Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP XÂY DỰNG VĂN HOÁ HỌC TẬP Ở	
TRƯỜNG THPT NGỌC HÀ - TỈNH HÀ GIANG.....	62
3.1. Các nguyên tắc xây dựng biện pháp	62
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu của quá trình GD	62
3.1.2. Nguyên tắc tập trung - dân chủ	62
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả thiết thực	63
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo phát huy vai trò chủ thể của GV và HS	63
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả	63
3.2. Các biện pháp.....	64
3.2.1. Tổ chức hoạt động tuyên truyền, GD nhằm nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các thành viên trong nhà trường đối với việc xây dựng VHHT	64

3.2.2. Biện pháp xây dựng môi trường giáo dục thân thiện	65
3.2.3. Huy động các nguồn lực để xây dựng VHHT	68
3.2.4. Đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát huy vai trò của người học	74
3.2.5. Đổi mới quá trình quản lý, đảm bảo có hiệu quả tất cả các giai đoạn quản lý	76
3.2.6. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả dạy và học	78
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	81
3.4. Khảo nghiệm mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	82
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	82
3.4.2. Đối tượng khảo nghiệm	82
3.4.3. Phương pháp khảo nghiệm	82
3.4.4. Kết quả khảo nghiệm	82
Kết luận chương 3	86
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	87
1. Kết luận	87
2. Kiến nghị.....	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO	90
PHỤ LỤC	92

NHỮNG CỤM TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

1. VH	Văn hoá
2. VHNT	Văn hoá nhà trường
3. HT	Hiệu trưởng
4. BGH	Ban Giám hiệu
5. GD	Giáo dục
6. THPT	Trung học phổ thông
7. VHHT	Văn hoá học tập
8. HS	Học sinh
9. SV	Sinh viên
10. XH	Xã hội
11. CBQL	Cán bộ quản lý
12. CSHCM	Cộng sản Hồ Chí Minh
13. XH	Xã hội
14. KT- XH	Kinh tế- Xã hội
15. GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Biểu quy mô và chất lượng hai mặt GD của nhà trường từ năm 2005 đến 2010.....	31
Bảng 2.2 : Thực trạng nhận thức của CBQL, GV, HS về VHHT ở trường THPT	33
Bảng 2.3: Thực trạng nhận thức của CBQL, GV, HS về nội dung xây dựng VHHT.....	34
Bảng 2.4 : Thực trạng nhận thức của CBQL, GV, HS về vai trò của việc xây dựng VHHT trong nhà trường	36
Bảng 2.5 : Thực trạng VH học hỏi của GV trong nhà trường.....	37
Bảng 2.6: Thực trạng văn hoá học hỏi của HS trong nhà trường.....	39
Bảng 2.7: Thực trạng văn hoá thực hiện nề nếp dạy - học, quản lý thời gian, nguồn lực học tập của GV	41
Bảng 2.8: Thực trạng văn hoá nề nếp dạy - học, quản lý thời gian, nguồn lực học tập của HS	43
Bảng 2.9 : Tự đánh giá về mức độ biểu hiện những hành vi vi phạm nội qui học tập của HS	45
Bảng 2.10: Thực trạng VH chia sẻ, hợp tác của GV	48
Bảng 2.11: Thực trạng VH chia sẻ, hợp tác của HS	51
Bảng 2.12: Đánh giá thực trạng hoạt động của Hiệu trưởng trong việc xây dựng VHHT	53
Bảng 2.13: Các biện pháp xây dựng VHHT của Hiệu trưởng	54
Bảng 2.14: Những hành vi của GV đã tham gia xây dựng VHHT trong nhà trường	57
Bảng 2.15: Những hành vi của HS đã tham gia xây dựng VHHT trong nhà trường	58
Bảng 2.16: Đánh giá về VHHT của trường THPT Ngọc Hà	60
Bảng 3.1: Kết quả đánh giá về mức độ cần thiết của những biện pháp xây dựng VHHT nhà trường	83
Bảng 3.2: Kết quả đánh giá về tính khả thi của các biện pháp xây dựng VHHT trong nhà trường	84

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Nhân loại đã bước vào thế kỷ XXI với sự phát triển nhanh chóng của khoa học và công nghệ, đặc biệt là công nghệ thông tin và truyền thông và đang bước đầu quá độ sang nền kinh tế tri thức. Sự phát triển đó có ảnh hưởng mạnh mẽ đến sự phát triển của toàn xã hội nói chung và giáo dục (GD) nói riêng.

Từ trên nền tảng đó, cùng với những biến đổi lớn lao về chính trị xã hội vào các thập niên vừa qua, xu thế toàn cầu hóa mạnh mẽ đang diễn ra trên thế giới. Ở nước ta, sau gần hai thập niên thực hiện đường lối “đổi mới”, chuyển dịch từ nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung sang nền kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Không chỉ có sự “đổi mới”, chuyển sang nền kinh tế thị trường, mà còn có xu hướng hội nhập, toàn cầu hóa. Một bước ngoặt của nước ta về hội nhập quốc tế là trở thành thành viên chính thức của WTO vào tháng 11 năm 2006 đã minh chứng cho sự thay đổi hội nhập của đất nước. Trong bối cảnh nêu trên, có thể nói đã tác động vào trong nước tạo nên một thời kỳ đổi mới sâu sắc căn bản đối với đất nước. Trong thời kỳ này sự đổi mới có ảnh hưởng trực tiếp tới nền GD của cả quốc gia, làm cho nền GD nước ta chuyển sang một giai đoạn mới, mang những đặc trưng mới về sứ mạng, tầm nhìn, giá trị, cơ cấu, chức năng... Những đặc trưng mới đó cũng làm nảy sinh yêu cầu phải đổi mới mục tiêu, nội dung, chương trình và phương pháp giáo dục và đào tạo (GD&ĐT).

Nước ta, với "Mục tiêu GD là đào tạo con người Việt Nam phát triển toàn diện, có đạo đức, trí tuệ, sức khỏe, thẩm mỹ và nghề nghiệp, trung thành với lý tưởng độc lập, dân tộc và chủ nghĩa xã hội; hình thành và bồi dưỡng nhân cách, phẩm chất và năng lực của công dân, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc"[5]; Đảng, Nhà nước và toàn dân ta đã